

TOKIO, martie 2000

DIN ZIUA ÎN CARE GEAMANTANUL a sosit în Tokio, Fumiko și copiii au fost atrași de el. Micul Akira de zece ani, căruia îi plăcea de obicei să glumească și să tachineze, s-a întrebat cu glas tare cum era să fii orfan. Maiko era mai mare, îi plăcea să petreacă și era o excelentă practicantă a înotului sincron. Dar, în prezența geamantanului, simțea nevoia să tacă. Se gândea cum era să fii despărțit cu sila de propriii tăi prieteni.

Geamantanul era singurul obiect din Centru care avea asociat un nume. Judecând după data scrisă pe el, Fumiko și copiii au bănuț că Hana ar fi avut treisprezece ani când fusese trimisă la Auschwitz. Era cu un an mai mică decât mine, a spus o fată. Avea vârsta surorii mele mai mari, a zis Akira.

Fumiko a trimis o nouă scrisoare Muzeului Auschwitz. Ar fi putut s-o ajute să afle ceva despre fetița care deținuse geamantanul? Nu, i s-a răspuns, nici cei din Auschwitz nu știau mai multe.

— Încearcă altceva, a îndemnat-o Maiko.

— Nu te da bătută, a zis Akira.

Copiii au început să scandeze încurajări, ca galeria unei echipe sportive:

— Ca-u-tă! Ca-u-tă!

Fumiko le-a promis c-o va face.

A scris după aceea la Yad Vashem, muzeul israelian al Holocaustului. Nu, i-a răspuns directorul, n-auziseră

niciodată de o fetiță pe nume Hana Brady. Ați încercat la Muzeul Memorial al Holocaustului din Washington, DC? Fumiko a scris la Washington, însă a primit același răspuns. Nu deținem niciun fel de informații despre o fetiță pe nume Hana Brady. Fumiko se simțea descurajată...

Pentru ca apoi, pe neașteptate, să primească o înștiințare de la Auschwitz. Cei din muzeu descoperiseră ceva. Găsiseră numele Hanei pe o listă. Așa au aflat că fetița sosise la Auschwitz dintr-un loc numit Theresienstadt.

NOVÉ MĚSTO NA MORAVĚ, 1939

PE 15 MARTIE 1939, trupele naziste ale lui Hitler au ocupat restul Cehoslovaciei și viața familiei Brady s-a schimbat pentru totdeauna. Naziștii au declarat că evreii reprezentau o influență rea și periculoasă. Din clipa aceea, familia Brady și ceilalți evrei din Nové Město na Moravě aveau să fie nevoiți să trăiască după alte reguli.

Evreii își puteau părăsi locuințele doar la anumite ore din zi. Ei putea face cumpărături numai din anumite magazine și numai la anumite ore. Evreii nu aveau voie să călătorească, așa încât se terminase cu vizitele la iubitele mătuși, unchi și bunici din localitățile învecinate. Soții Brady au fost siliți să declare naziștilor absolut tot ce dețineau: obiecte de artă, tacâmuri, carnete de economii. Ei s-au grăbit să-și ascundă lucrurile cele mai prețioase sub țiglele care acopereau podul casei. Colecția de timbre a tatei și argintăria mamei au fost depozitate la prieteni neevrei. Însă aparatul de radio al familiei a trebuit dus la un birou central și predat unui oficial nazist.

Într-o zi, Hana și George s-au așezat la coadă la cinematograf pentru a viziona „Albă ca Zăpada și cei șapte pitici”. Când au ajuns la casa de bilete, au văzut un afiș pe care scria „Accesul evreilor interzis”. Cei doi frați s-au întors acasă cu chipurile învăpăiate și ochii arzători. Când a intrat pe ușă, Hana era furioasă și necăjită.

— Ce se-ntâmplă cu noi? a întrebat ea. De ce nu pot merge la filme? De ce n-aș putea ignora pur și simplu afișul?

Pe măsură ce restricțiile naziste au sporit, Hana și George s-au sprijinit reciproc.

Mama și tata au schimbat priviri triste. Răspunsurile la aceste întrebări nu erau simple.

Fiecare săptămână părea să aducă alte noi restricții. Evreii n-aveau voie pe terenurile de joacă. Evreii n-aveau voie pe terenurile de sport. Evreii n-aveau voie în parcuri. În scurt timp, Hana n-a mai putut merge la sala de gimnastică. Până și iazul pe care patina fusese declarat interzis. La început, prietenele ei – care nu erau evreice – au fost la fel de descumpănite. Stăteau laolaltă la școală, așa cum făcuseră dintotdeauna, și continuau să se distreze de minune, făcând pozne în clasă și în curțile caselor lor.

— Orice se va-ntâmpla, vom rămâne mereu prietene, a promis Maria, prietena cea mai bună a Hanei. Nu vom îngădui nimănui să ne spună cu cine putem să ne jucăm și cu cine nu!

Însă treptat, odată cu trecerea lunilor, toate tovarășele de joacă ale Hanei, până și Maria, au încetat să mai vină la ea după școală și în weekenduri. Părinții Mariei i-au cerut

Hana și tatăl ei.

să se țină departe de Hana. Ei se temeau că naziștii le vor pedepsi toată familia pentru că-i îngăduiseră Mariei să fie prietenă cu o evreică. Hana se simțea foarte singură.

Cu fiecare nou prieten pierdut și cu fiecare nouă restricție, Hana și George simțeau că lumea lor devenea tot mai strâmtă. Erau supărați. Erau triști. Și erau frustrați.

— Ce putem face? își întrebau părinții. Unde putem merge acum?

Mama și tata s-au străduit din răspuțeri să le abată atenția și să-i ajute să descopere noi mijloace de a se distra.

— Sunteți norocoși, le-a spus mama, că avem o grădină așa de mare. Vă puteți juca de-a v-ați ascunselea. Vă puteți da în leagăn. Puteți să inventați jocuri. Puteți să vă jucați de-a detectivii în magazine. Puteți să explorați tunelul secret. Puteți să jucați mima. Fiți recunoscători că vă aveți unul pe celălalt!

Cei doi frați erau recunoscători că se aveau unul pe celălalt și se jucau într-adevăr împreună, dar asta nu-i făcea să se simtă mai fericiți, fiindcă erau multe lucruri pe care acum nu le mai puteau face și existau multe locuri în care acum nu mai puteau merge. Într-o zi frumoasă de primăvară, când soarele strălucea, ei stăteau în livadă, plictisiți. Brusc, Hana a izbucnit în lacrimi.